

Selskabet for Naturlærens Udbredelse meddeler

I Nobelpristageres fodspor - festlig uddeling af traditionsrigt legat til 2 unge forskere

Mandag den 24. oktober kl. 19:30 byder Selskabet for Naturlærens Udbredelse velkommen til en festlig Kirstine Meyer Event, med bl.a. uddeling af det prestigefyldte Kirstine Meyers Mindelegat til to unge forskere: Sofie Marie Koksbang fra CP3 på Syddansk Universitet og Søren Strandskov Sørensen fra Institut for Kemi og Biovidenskab på Aalborg Universitet.

Blandt legatets tidligere modtagere er årets Nobelpristager i kemi, Morten Meldal, klimaforskeren Merete Bilde, astronomen Anja C. Andersen, iskerneforskeren Dorte Dahl-Jensen samt Aage Bohr, der fik Nobelprisen i fysik i 1975.

Overrækkelsen af diplomerne foretages af professor Anja C. Andersen. Carlsbergs Mindelegat for Brygger J.C. Jacobsen støtter uddelingen her i 2022, og eventen støttes også af Siemens Fonden. Ved eventen den 24. oktober holder professor Helge Kragh først et foredrag om ”Kirstine Meyer og hendes bidrag til dansk fysik og videnskabshistorie”, og derefter taler hver af årets unge modtagere om deres egen spændende forskning.

SNU's præsident, Anja C. Andersen, udtaler: ”Kirstine Meyer var Danmarks første kvindelige dr.phil. i fysik og fik gennem sine lærebøger og sin udgivelse af H.C. Ørstedes samlede værker i 1920 stor betydning for, at kendskabet til H.C. Ørstedes originale arbejder ikke gik tabt. Legatet er et hæderslegat, der ikke kan søges. Dets modtagere gennem tiden har alle været fremragende unge forskere, hvoraf langt de fleste har sat deres tydelige præg på deres forskningsfelt. Danmarks nye Nobelpristager, kemikeren Morten Meldal, fik legatet i 1988. Det er en stor fornøjelse i år at kunne give legatet til to usædvanlige talenter.”

Sofie Marie Koksbangs forskning hos Centre for Cosmology and Particle Physics Phenomenology (CP3) på Syddansk Universitet (SDU) handler om de effekter universitets strukturer, fra de mindste byggesten til kæmpe galaksehobe, har på universitets dynamik og vores observationer af det. Hun har meget selvstændigt forfulgt sine egne idéer og fået skelsættende resultater. Hun lægger også stor vægt på at formidle sin viden og vil efter overrækkelsen holde et kort foredrag om sin forskning med titlen: *Universet og dets mørke energi.*

Søren Strandskov Sørensen fra Institut for Kemi og Biovidenskab på Aalborg Universitet forsker i glasmaterialers struktur og egenskaber og hans forskning bevæger sig i grænselaget mellem materialevidenskab, kemi og faststoffysik. Hans nytænkende forskning har allerede under ph.d.-studiet resulteret i 18 videnskabelige arbejder, som er publiceret i fine internationale tidsskrifter som fx Science Advances og Nature Communications. Han vil efter tildelingen tale om glasmaterialers struktur og fysik under overskriften: *Orden i uorden.*

Arrangementet foregår i Auditorium 1, i H.C. Ørsted bygningen, Universitetsparken 5, 2100 København Ø.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til direktionsmedlem i SNU, dr.scient. Dorte Olesen, tlf.: 29 92 63 00 – eller på mail snu@naturvidenskab.net

Om Kirstine Meyers Legat

Kirstine Meyer legatets blev stiftet i 1942 som "Lektor, dr.phil., Fru Kirstine Meyer, f. Bjerrums Mindelegat" af en kreds af kollegaer, som ønskede at "sætte et minde om hende, som kunne bringe vidnesbyrd til kommende tider om den beundring, højagtelse og hengivenhed, som samtidige nærede for hende". Blandt legatets stiftere var kollegaerne Niels og Olaf Bjerrum og studiekammeraten Hanna Adler, der sammen med Kirstine Meyer i 1892 var blevet den første kvindelige magister i fysik, og Niels Bohr signerede vedtægten på vegne af Selskabet for Naturlærens Udbredelse. Kirstine Meyer modtog Videnskabernes Selskabs guldmedalje i 1899 og blev Danmarks første kvindelige dr.phil. i fysik i 1909. Gennem hele sit liv var hun engageret i skolelovgivning, og hun havde en afgørende indflydelse på udformningen af kemi- og fysikundervisningen i gymnasiet.

Legatet er senest uddelt i 2020, og blandt modtagere gennem tiderne er årets Nobelpristager, kemikeren Morten Meldal, astronomen Anja C. Andersen, iskerneforskeren Dorthe Dahl-Jensen samt Nobelpristageren og fysikeren Aage Bohr.

Man kan også læse mere om legatet og de hidtidige modtagere på <https://naturlaeren.dk/legatmodtagere/>

Om Carlsbergs Mindelegat for Brygger J. C. Jacobsen

Carlsbergfondet stiftede den 1. oktober 1938 Carlsbergs Mindelegat for Brygger J. C. Jacobsen.

Med udgangspunkt i fundatsen støtter Carlsbergs Mindelegat større og mindre projekter, der bidrager til at formidle og fremme forståelsen for grundvidenskaben og dens betydning i samfundet.

Om Siemens Fonden

Siemens Fonden er stiftet af firmaet Siemens A/S i 1964 og støtter principielt alle typer af teknisk-naturvidenskabelige projekter.

**Lidt mere om Sofie Marie Koksbang -
Travl fysiker, mor og videnskabsformidler fra Odense**

Sofie Marie Koksbang er 34 år og mor til 2 piger på hhv. 4 og 1 år. Hun har taget både sin kandidatgrad og sin ph.d. på Institut for Fysik og Astronomi ved Aarhus Universitet. Sofie Marie er født og opvokset i Odense, hvor hun blev student fra Odense Tekniske Gymnasium i 2007, og bor nu igen i Odense.

Sofie Marie er uddannet på Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet, med gæstophold ved University of Texas i Austin og senere Dallas, og er nu Postdoc på Centre for Cosmology and Particle Physics Phenomenology (CP3) på Syddansk Universitet. Hun fik sin ph.d.-grad i 2017, hvorefter hun drog til University of Helsinki som Postdoc. Sofie Maries primære forskningsområde er en gren af astrofysikken kaldet inhomogen kosmologi. Allerede fra starten af sit ph.d.-studium har hun forsket meget selvstændigt, da hun brændte for et område, som ikke var dækket af hverken hendes vejleder eller andre forskere på instituttet i Aarhus. Det har bl.a. betydet, at hun selv har skullet kæmpe for at få sin forskning anerkendt og sit navn slået fast indenfor inhomogen kosmologi. Det har indtil videre resulteret i en imponerende publikationsliste med 17 peer-reviewede artikler i topjournaler for kosmologi og generel relativitetsteori. Sofies ambition er nu at starte sin egen forskningsgruppe i det stærke CP3-miljø på SDU, hvor hun bl.a. vil have fokus på at understøtte de studerende i sin gruppe i at søge nye veje og forfølge idéer, som kan nedbryde grænser mellem fagdiscipliner.

Ud over sin store passion for forskning brænder hun også for at formidle sin viden til et bredere publikum. Hun har holdt en lang række oplæg om verdensrummet og bliver også inviteret til atypiske videnskabelige formidlingsevents, hvor forskere står over for komikere eller rappere – events der til enkeltstående forestillinger har tiltrukket over 200 unge. Hendes bog ”Tyngdekraft” er netop udkommet i Aarhus Universitets populære serie ”Tænkepauser”.

For hendes mod og talent til at forfølge egne idéer, hendes skelsættende forskning og hendes dybe engagement i at videregive sin viden både i undervisning og bredere formidling får hun nu Kirstine Meyers Mindelegat.

Lidt mere om Søren Strandkov Sørensen -

Ung ingeniør, der forsker i glasmaterialer

Mindelegatet er tildelt på baggrund af Sørens opdagelser i grænseområdet mellem materialer, fysik og kemi. Hans projekter om forståelsen af glas termiske ledningsevne har givet markante resultater baseret både på eksperimenter og computersimuleringer. Han har bl.a. påvist en anormal opførsel i varmeledningen hos visse typer glas. Derudover har han ydet væsentlige bidrag til forståelsen af de mekaniske egenskaber af glas - det gælder især en ny familie af metal-organisk glas samt opdagelsen af verdens mest brudseje glas.

Sørens videnskabelige gennembrud er sket, allerede mens han har været ph.d.-studerende på Institut for Kemi og Biovidenskab på Aalborg Universitet. Han har allerede her som første- eller delt førsteforfatter fået publiceret 11 videnskabelige artikler i internationale toptidsskrifter, som fx Science Advances, Nature Communications og Chemistry of Materials. Derudover har han bidraget som medforfatter til yderligere syv videnskabelige artikler, der er publiceret i fx Nature Chemistry og ACS Nano.

Sørens ph.d.-vejleder, Professor Morten Smedskjær, udtaler: ”Søren er et markant og yderst lovende forskningstalant, der allerede som ph.d.-studerende har vist ekstraordinært potentiale og givet væsentlige videnskabelige bidrag på tværs i grænselandet mellem materialer, kemi og fysik. Dertil kommer, at Søren har ydet et ekstraordinært bidrag til den lokale undervisning, og han brænder for at formidle sin forskning.”

Faktaboks

- *Ph.d.-studerende ved Institut for Kemi og Biovidenskab på Aalborg Universitet*
- *Cand.polyt. (civilingeniør) i 2020 fra Aalborg Universitet med specialet Heat Transfer in Glasses and its Relation to Structure*
- *Bacheloruddannelse i 2017 fra Sektion for Kemi på Aalborg Universitet*
- *Student Assistant hos Haldor Topsøe A/S i sommerferierne 2016, 2017 og 2018 – var vinder af Haldor Topsøe Innovation Challenge i 2014, samme år, som han vandt DTU Green Challenge ved Unge Forskere*
- *Matematisk-fysisk student fra Nørresundby Gymnasium og HF i 2014*
- *I dag er Søren 27 år, gift og far til to.*